

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
_____ 22 лютого 2021 року,
протокол № 10.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

_____ 22 лютого 2021 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПОРІВНЯЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

м. Хмельницький
2021

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	3
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–
	4.2.	Теми семінарських (практичних) занять	–
	4.3.	Завдання для самостійної роботи студентів	–
	4.4.	Індивідуальні завдання	–
5.	Методи навчання та контролю	–	
6.	Схема нарахування балів	–	
7.	Рекомендовані джерела	–	
	7.1.	Основні джерела	–
	7.2.	Допоміжні джерела	–
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 29 Міжнародні відносини
2. Код і назва спеціальності	– 293 Міжнародні відносини
3. Назва спеціалізації	– немає
4. Назва дисципліни	– Порівняльне кримінальне право і процес
5. Тип дисципліни	– Обов'язкова
6. Код дисципліни	– ОДПП 1.2.15
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– третій
10. Семестр	– шостий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3 / 90
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 44
% від загального обсягу	– 49%
лекційні заняття (годин)	– 24
% від обсягу аудиторних годин	– 55%
семінарські заняття (годин)	– 20
% від обсягу аудиторних годин	– 45%
самостійна робота (годин)	– 46
% від загального обсягу тижневих годин:	– 51%
аудиторних занять	– 3
самостійної роботи	– 4
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	–
% від загального обсягу	–
лекційні заняття (годин)	–
% від обсягу аудиторних годин	–
семінарські заняття (годин)	–
% від обсягу аудиторних годин	–
самостійна робота (годин)	–
% від загального обсягу тижневих годин:	–
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОДПП 1.2.1 Теорія держави і права
	– ОДПП 1.2.10 Кримінальне право
2) супутні дисципліни	– ОДПП 1.2.14 Матеріальне право Європейського Союзу
3) наступні дисципліни	– ОДПП 1.2.17 Міжнародне приватне право
14. Мова вивчення дисципліни	українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Порівняльне кримінальне право і процес» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр міжнародного права»:

ПРН-6 Здатність самостійно планувати та здійснювати увесь комплекс дій, необхідних для фахового надання юридичної послуги.

ПРН-19 Здатність здійснювати юридичної експертизи проектів нормативно-правових актів на предмет їх відповідності діючому законодавству, міжнародним договорам України та міжнародному праву загалом.

<i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i>
<i>1. Знання</i> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо))</i>
1.1) знати головні системи кримінального права і кримінально-правової політики сучасних зарубіжних держав, їхній стан і розвиток
1.2) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату зарубіжного кримінального права;
1.3) знати підстави кримінальної відповідальності за конкретні кримінальні правопорушення, характер та ступіть їх небезпеки за законодавством зарубіжних держав;
1.4) знати основні системи кримінального процесу зарубіжних країн;
1.5) відтворювати визначення (дефініції) основних понять теорії вітчизняного та зарубіжного кримінального процесу
<i>2. Розуміння</i> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть кримінального права зарубіжних держав;
2.2) розуміти значення порівняльно-правових досліджень для вдосконалення національного кримінального законодавства;
2.3) аналізувати склад конкретного кримінального правопорушення і відмежовувати його від суміжних;
2.4) пояснювати особливості кримінально-правового регулювання процесів та явищ.
2.5) розуміти критерії класифікації правових систем в цілому, та кримінального права і процесу зарубіжних країн зокрема
<i>3. Застосування знань</i> <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях)</i>

<i>(наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) використовувати теорії, методи і прийоми порівняльного правознавства в правозастосовчій діяльності
3.2) встановлювати ключові відмінності між основними інститутами кримінального права залежно від правових систем сучасності;
3.3) застосовувати отримані знання при оцінці конкретних ситуацій, що виникають у ході правозастосовної діяльності;
3.4) давати власну кримінально-правову оцінку конкретних життєвих ситуацій (фактичних обставин);
3.5) встановлювати підстави та умови прийняття процесуальних рішень та провадження процесуальних дій
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) всебічно аналізувати юридичні казуси, ґрунтуючись на відповідних джерелах кримінального права (кодексах, законах, статутах, судовій практиці, інших джерелах тощо) в зарубіжних державах;
4.2) здійснювати порівняльно-правовий аналіз основних інститутів кримінального права України та зарубіжних держав.
4.3) класифікувати кримінальні правопорушення зарубіжних держав;
4.4) виділяти ознаки елементів складу кримінального правопорушення зарубіжних держав;
4.5) розподіляти підстави звільнення від кримінальної відповідальності та підстави звільнення від покарання;
4.6) розрізняти особливості кримінальної відповідальності залежну від виду кримінального правопорушення, від ознак його складу.
4.7) аналізувати сучасні тенденції розвитку юридичної практики, формулювати і аргументувати свою точку зору по спірних питаннях теорії і практики кримінального права зарубіжних держав
4.8) виявляти помилки правозастосування під час аналізу процесуальних документів
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати потребу застосування конкретної кримінально-правової норми;
5.2) призначати основні і додаткові покарання.
5.3) здійснювати перевірку наявних у кримінальному провадженні доказів на основі аналізу їх форми, змісту та інших властивостей;
5.4) мотивувати ухвалені процесуальні рішення
5.5) робити висновки про наявність чи відсутність суперечностей у правовій позиції опонента
6. Оцінювання

<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати юридичну силу норми кримінального закону в часі, просторі, за колом осіб;
6.2)	оцінювати юридичну природу вчиненого кримінального правопорушення;
6.3)	встановлювати можливість застосування правових підстав для звільнення від кримінальної відповідальності, від покарання;
6.4)	робити оцінку сукупності доказів кримінальномуу провадженні
7. Створення (творчість)	
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	здійснювати пошук і систематизацію норм кримінального права зарубіжних держав; ;
7.2)	здійснювати кримінально-правову оцінку вчиненого діяння;
7.3)	складати основні процесуальні документи

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1.Поняття порівняльне кримінальне право, його предмет та значення. Джерела порівняльного кримінального права.

Поняття порівняльного кримінального права, його предмет і метод, значення. Кримінально-правова система, її поняття та структура. Різноманітність та типи кримінально-правових систем: романо-германська (континентальна), англо-американська, соціалістична, традиційно-релігійна (мусульманська). Їх основні риси та особливості. Основні тенденції розвитку сучасного кримінального права. Загальна характеристика джерел порівняльного кримінального права. Дія кримінального закону у часі та просторі, принципи його дії: територіальний, громадянства, реальний, універсальний. Зворотня дія закону. Екстрадиція.

Тема 2. Поняття, ознаки та кваліфікація кримінальних правопорушень (злочинних діянь) у кримінальному праві зарубіжних держав. Склад кримінального правопорушення, його зміст, види, функції та значення.

Поняття кримінального правопорушення (злочинного діяння), його ознаки. Класифікація кримінальних правопорушень (злочинних діянь) та її критерії. Поділ кримінального правопорушення на злочин та проступок у зарубіжних державах. Об'єктивні ознаки кримінального правопорушення (злочинного діяння). Об'єкт, його види, значення. Об'єктивна сторона, її зміст та конструкції. Діяння у кримінальному праві та його наслідки. Суб'єктивні ознаки злочинного діяння. Суб'єкт злочинного діяння. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти кримінальної відповідальності. Спеціальний суб'єкт злочинного діяння. Вік, з якого може наступати кримінальна відповідальність («загальний», «знижений», «абсолютний»). Обмежена осудність, її значення.

Особливості та види відповідальності юридичних осіб у кримінальному праві. Суб'єктивна сторона. Концепції вини в кримінальному праві. Поняття, форми і види вини. Умисел та необережність як форми вини, їх види. Форми вини в країнах романо-германської системи кримінального права.

Тема 3. Стадії вчинення умисного злочинного діяння у кримінальному праві зарубіжних держав.

Стадії вчинення кримінального правопорушення (злочинного діяння): поняття, ознаки, види. Готування до злочинного діяння: поняття та ознаки. Замах на злочинне діяння та його види. Відмежування замаху на злочин (злочинне діяння) від готування до злочину (злочинного діяння). Вирішення питань караності за готування та замах на злочин (злочинне діяння). Караність попередньої злочинної діяльності в якості самостійного («усіченого») злочину. Добровільна відмова, її поняття, ознаки та правові наслідки. Дійове каяття, його значення для кримінальної відповідальності та призначення покарання.

Тема 4. Співучасть у злочинних діяннях в кримінальному праві України та зарубіжних держав.

Поняття та ознаки співучасті в кримінальному праві. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Підходи до визначення поняття співучасті в кримінальному праві країн англо-американської та романо-германської систем кримінального права. Види співучасників. Поняття та види виконавця злочину. Інші співучасники (організатор, підбурювач, пособник). Види пособництва. Форми співучасті. Співвиконавство та співучасть у широкому розумінні слова. Відповідальність співучасників злочину (злочинного діяння): підстава та межі. Причетність до злочину (злочинного діяння): її види, відмінність від співучасті.

Тема 5. Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві України та зарубіжних держав.

Поняття та система обставин, що виключають злочинність діяння. Поділ обставин: що виключають протиправність та що виключають вину. Необхідна оборона, її законодавче конструювання в кримінальному праві різних зарубіжних країн. Умови правомірності необхідної оборони, відповідальність за перевищення її меж. Крайня необхідність: законодавча регламентація та умови правомірності, відповідальність за перевищення її меж. Інші обставини, що виключають злочинність діяння: затримання особи, що вчинила злочин, виконання наказу або розпорядження, фізичний чи психічний примус, виправданий ризик та ін.

Тема 6. Покарання та інші заходи кримінально-правового впливу в кримінальному праві України та зарубіжних держав.

Поняття, ознаки та мета покарання. Різноманітність підходів до визначення поняття і мети покарання в кримінальному праві зарубіжних країн. Закріплення мети покарання крім КК і в Конституції (Іспанія, Італія), КПК (Франція). Основні теорії покарання: абсолютні, відносні та змішані (ФРН); відплати, виправлення та залякування для попередження злочинів (превенція: загальна та спеціальна) у країнах англо-американської правової системи. *Система покарань.* Поділ покарань на основні, додаткові та змішані. Визначення підсистем покарання щодо : неповнолітніх, військовослужбовців, юридичних осіб. Окремі види покарань. Міжнародно-правові рекомендації щодо застосування смертної кари (резолюція Генеральної Асамблеї ООН 18.12.2007 р.). Позбавлення волі (пожиттєво, на визначений строк, арешт) та штраф (його види та розміри, можливість заміни штрафу позбавленням волі) як основні види покарання. Інші альтернативні позбавленню волі покарання (конфіскація майна (загальна та спеціальна); різні види позбавлення прав: позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, позбавлення політичних або цивільних прав, позбавлення права керувати транспортним засобом, призупинення майнових та сімейних прав (інтердикт) та ін. Особливості покарань щодо юридичних осіб (штраф, конфіскація майна, ліквідація та ін.).

Інші заходи кримінально-правового характеру (заходи безпеки), поняття, відмежування від покарання. Превентивний кримінально-правовий вплив. Окремі види «заходів безпеки (виправлення)» у кримінальному праві романо-германської правової системи. Види заходів безпеки та виправлення, що пов'язані з позбавленням волі та що не пов'язані з позбавленням волі. Інститут пробації. Інші заходи кримінально-правового характеру в кримінальному законодавстві України.

Тема 7. Загальна характеристика системи Особливої частини кримінального права України та зарубіжних держав

Особлива частина як система кримінально-правових інститутів та норм, що визначають поняття та ознаки конкретних видів злочинних діянь і покарань за їх вчинення в сучасному кримінальному праві. Поняття, критерії побудови, структура та значення Особливої частини. Зв'язок норм Особливої частини з нормами Загальної частини.

Тема 8. Кримінальна відповідальність за окремі види злочинних діянь в Україні та зарубіжних державах

Кримінальна відповідальність за окремі види злочинних діянь. Загальна характеристика, особливості національної кримінально-правової регламентації. *Злочинні діяння проти особи.* Злочинні діяння проти життя та здоров'я особи. Злочинні діяння проти волі особи. Злочинні діяння проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Злочинні діяння проти

політичних та інших прав і свобод людини і громадянина. Злочини проти власності, комп'ютерні, господарські та екологічні злочинні діяння за кримінальним законодавством держав континентальної Європи. Злочинні діяння проти безпеки, громадського порядку, релігії, моральності, здоров'я населення. Злочинні діяння у публічній сфері. Злочинні діяння проти безпеки держави. Злочинні діяння проти порядку управління. Службові (посадові) злочинні діяння. Злочинні діяння проти правосуддя. Військові злочинні діяння. Злочинні діяння проти міжнародного правопорядку.

Тема 9. Поняття порівняльного кримінального процесу.

Основні властивості кримінального процесуального права як галузі права. Ключові поняття теорії кримінального процесу.

Основи методології порівняльно-правових досліджень у сфері кримінальної юстиції. Правові системи та правові сім'ї. Критерії поділу правових систем, їх спільні а відмінні ознаки.

Правове регулювання засад кримінального провадження в Україні та зарубіжних державах

Тема 10. Суб'єкти кримінального провадження в Україні та зарубіжних державах

Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження. Процесуальний статусу суд. Суд присяжних. Органи, які здійснюють кримінальне переслідування. Учасники процесу, які мають власний інтерес у кримінальному провадженні. Інші учасники процесу. Відводи.

Тема 11. Докази і доказування в Україні та зарубіжних державах

Методологічні основи теорії доказів. Поняття "докази". Класифікація доказів. Властивості доказів. Обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Процес доказування. Обов'язок доказування. Показання. Речові докази. Висновок експерта. Документи.

Тема 12. Заходи забезпечення кримінального провадження в Україні та зарубіжних державах

Заходи забезпечення кримінального провадження. Поняття "заходи забезпечення кримінального провадження", їх класифікація. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Гарантії дотримання прав людини при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.

Тема 13. Початок кримінального провадження та досудове розслідування в Україні та зарубіжних державах

Кримінальне переслідування злочину і особи. Проблеми початкового етапу досудового розслідування. Підозра і публічне обвинувачення. Зміна підозри. Процесуальні рішення в стадії досудового розслідування. Доказування в стадії досудового розслідування. Слідчі (розшукові) та інші

процесуальні дії. Поняття загальних положень досудового розслідування. Органи, які здійснюють досудове розслідування.

Тема 14. Судовий розгляд в Україні та зарубіжних державах

Теоретичні засади та основні проблемні питання стадії підготовчого провадження. Теоретичні засади та основні проблемні питання стадії судового розгляду. Загальні умови судового розгляду. Межі судового розгляду. Вирішення питання про нове обвинувачення. Зміна обвинувачення в суді. Підстави і порядок відкладення судового розгляду і зупинення кримінального провадження. Порядок судового засідання. Основні частини судового засідання. Вирок та ухвала суду. Особливості правового регулювання спрощеного судового розгляду.

Тема 15. Перегляд судових рішень в Україні та зарубіжних державах

Поняття, види та загальні положення перегляду судових рішень в Україні. Апеляційне провадження. Касаційне провадження. Перегляд судових рішень за нововиявленими і виключними обставинами.

Перегляд судових рішень в країнах англо-американської правової системи. Перегляд судових рішень в країнах континентальної правової системи. Перегляд судових рішень в пострадянських країнах

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем. (прак)	Лабо	Ін.зав	СРС		Лекції	Сем. (прак)	Лабо	Ін.зав	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Поняття порівняльне кримінальне право, його предмет та значення. Джерела порівняльного кримінального права.	4	1	1	—	—	2							

2.	Поняття, ознаки та кваліфікація кримінальних правопорушень (злочинних діянь) у кримінальному праві зарубіжних держав. Склад кримінального правопорушення, його зміст, види, функції та значення.	6	2	1	-	-	3							
3.	Стадії вчинення умисного злочинного діяння у кримінальному праві зарубіжних держав.	5	1	1	-	-	3							
4.	Співучасть у злочинних діяннях в кримінальному праві України та зарубіжних держав.	5	1	1	-	-	3							
5.	Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві України та зарубіжних держав	6	2	1	-	-	3							
6.	Покарання та інші заходи кримінально-правового впливу в кримінальному праві України та зарубіжних держав.	7	2	2	-	-	3							
7.	Загальна характеристика системи Особливої частини кримінального права України та зарубіжних держав.	4	1	1	-	-	2							

8.	Кримінальна відповідальність за окремі види злочинних діянь в Україні та зарубіжних державах.	8	2	2	-	-	4							
	Всього з порівняльного кримінального права	45	12	10			23							
9	Поняття порівняльного кримінального процесу	6	2	2		2								
10	Суб'єкти кримінального провадження в Україні та зарубіжних державах	6	2	2		2								
11	Докази і доказування в Україні та зарубіжних державах	8	2	2		4								
12	Заходи забезпечення кримінального провадження в Україні та зарубіжних державах	8				8								
13	Початок кримінального провадження та досудове розслідування в Україні та зарубіжних державах	8	2	2		4								
14	Судовий розгляд в Україні та зарубіжних державах	8	2	2										
15	Перегляд судових рішень в Україні та зарубіжних державах	8				8								

Всього з порівняльного кримінального процесу	52	14	10			50						
Усього годин:	90	24	20	–	–	46						

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Антипов В.І. Кримінальний кодекс України в контексті міжнародного права та практики Європейського суду з прав людини: правові норми, судова практика, науково-практичний коментар Харків: Право, 2019. 1200 с.
2. Басай В., Садова Т., Савченко В. Кримінальний процес України, Республіки Польщі та ФРН: порівняльний аналіз : Навчальний посібник. К.: Алерта, 2015. 480 с.
3. Беккария Ч. О преступлениях и наказаниях: пер. с итал. Киев: Ин Юре, 2014. 240 с.
4. Давид Р. Основные правовые системы современности. пер. с франц. В. А. Туманова. Москва: Междунар. отношения, 2003. 400 с.
5. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: монография Москва: Юрлитинформ, 2009. 448 с.
6. Ежов А. Н. Селяков Н. А. Наказание в уголовном праве стран Евросоюза (Англии, Франции, Германии): учеб. Пособие. Москва: Юпитер, 2005. 96 с.
7. Есаков Г. А. Крылова Н. Е. Серебренникова А. В. Уголовное право зарубежных стран, Москва: Проспект, 2009. 336 с.
8. Жалинский А. Э . Современное немецкое уголовное право Москва: ТК «Велби»; Проспект, 2004. 560 с.
9. Кримінальний кодекс Королівства Іспанія/ під ред. В. Л. Менчинського. Переклад на українську мову О. В. Лішевської. К.: ОВК, 2016. 284 с.
10. Кримінальний кодекс Литовської Республіки. URL: <http://www.lithuanialaw.com/lithuanian-criminal-code-495> (дата звернення: 01.10.2020)
11. Кримінальний кодекс Республіки Болгарія. URL: <http://www.legislationline.org/documents/section/criminal-codes/country/39> (дата звернення: 01.10.2020).
12. Кримінальний кодекс Республіки Італія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2014/10/30/codice-penale> (дата звернення 01.10.2020).
13. Кримінальний кодекс Республіки Польща / під ред. В. Л. Менчинського. Переклад на українську мову В. С. Станіч. К., ОВК, 2016. 138 с.

14. Кримінальний кодекс Республіки Словаччина. URL: <http://www.legislationline.org/documents/section/criminal-codes/country/4> (дата звернення: 01.10.2020).
15. Кримінальний кодекс Французької Республіки / під ред. В. Л. Менчинського. Переклад на українську мову – К. І. Мазуренко. К., 2017. 348 с.
16. Кримінальний кодекс Чеської Республіки / Переклад на українську мову - О. В. Коротюк. К., ОВК, 2020. 264 с.
17. Молдован А. В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
18. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : монографія К. : КНТ, 2007. 596 с.
19. Савченко А.В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: КНТ, 2007. 596 с.
20. Сучасний кримінальний процес країн Європи : монографія [В. В. Луцик, В. А. Савченк, В. І. Самарін та ін.] ; за ред. В. В. Луцика та В. І. Самаріна. Харків : Право, 2018. 792 с.
21. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. 352 с.
22. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенности части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. Москва: Юрайт, 2013. 1054 с.
23. Уголовное уложение (Уголовный кодекс) Федеративной Республики Германия: научно-практический комментарий и перевод текста закона. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Проспект, 2016. 312 с.
24. Уголовный кодекс Австрии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, проф. С. В. Милукова; предисловие Генерального прокурора Австрии, доктора Эриста Ойгена Фабрици; перевод с немецкого Л. С. Вихровой. СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. 352 с.
25. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. 650 с.
26. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Київ: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
27. Хохлова І.В. Шем'яков О.П. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256с.

28. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. Київ: Вид. дім. «Дакор», 2013. 168 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Альтернативні способи вирішення спорів у кримінальному провадженні / Волкотруб С.Г., Крушинський С.А., Луцик В.В. та ін.; під ред. У. Гелльманна, В.В. Луцика. Хмельницький: ХУУП, 2015. С.45-53.

2. Андрушко А.В. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за підміну дитини. Держава та регіони. Серія: Право. 2018. № 4 (62). С. 99–105.

3. Андрушко А.В. Примушування як злочин проти свободи особи: зарубіжний досвід та перспективи його запозичення. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 3. С. 286–291.

4. Андрушко А.В. Протидія захопленню заручників за кримінальним законодавством України та окремих держав Європи: порівняльно-правовий аналіз. Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний виміри: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 25-26 квітня 2018 року). У 2-х частинах. Частина 1. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2018. С. 245–249.

5. Андрушко А.В. Система злочинів проти свободи, честі та гідності особи за законодавством зарубіжних держав: порівняльно-правове дослідження. Порівняльноаналітичне право. 2020. № 1. С. 412–421.

6. Андрушко П. П. Джерела кримінального права України: поняття, види. Право України. 2011. № 9. С. 25-41.

7. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключающие преступность деяния Харьков: Основа, 1991. 360 с.

8. Берзін П. С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення. Київ: Вид. дім. «Дакор», 2009. 736 с.

9. Бойко А. И. Преступное бездействие. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. 320 с.

10. Бурдін В. М. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх в Україні Київ: Атіка, 2005. 240 с.

11. Вереша Р. В. Суб'єктивні елементи складу злочину: наук.-практ. посіб. Київ: Алерта, 2015. 88 с.

12. Волкотруб С.Г. Імунітет у кримінальному процесі України: монографія. Харків : Консум, 2005. 144 с.

13. Волкотруб С. Г. Імунітет свідків : використання досвіду США. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2002. № 3. С. 141-145.

14. Волкотруб С. Г. Істотність порушення прав людини у ході доказування в кримінальному судочинстві Канади. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2004. № 3. С. 206-209.

15. Воробей П. А. Кримінально-правове ставлення в вину. Київ: Атіка, 2009. 176 с.
16. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні: посіб. / за ред. О. В. Беци. Київ: МП «Леся», 2003. 116 с.
17. Гончарук О. Деякі питання застосування інституту довічного позбавлення волі у кримінальному праві держав-членів Європейського Союзу. Право України. 2011. № 11-12. С. 144–149.
18. Готтефредсон М., Герші Т. Загальна теорія злочину / пер. з англ. Н. Бордунової. Харків: Акта, 2000. 323 с.
19. Грищук В. К. Пасека О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 248 с.
20. Грищук В. К. Поняття, предмет, методи, завдання, функції, система, джерела та принципи українського кримінального права. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2009. 122 с.
21. Грищук В.К. Питання кримінальної відповідальності юридичних осіб в Англії, США, Франції та Республіці Польща. Вісник Академії адвокатури України. 2007. Вип. 10. С. 79–88.
22. Гуценко К. Ф., Головка Л. В., Филимонов Б. А. Уголовный процесс западных государств. Изд. М.: Издательство "Зерцало-М", 2002. 528 с.
23. Гуценко К. Ф., Головка Л. В., Филимонов Б. А. Уголовный процесс западных государств. Изд. М.: Издательство "Зерцало-М", 2002. 528 с.
24. Есаков Г. А. Англо-американское уголовное право: эволюция и современное состояние общей части: монография. Москва: ТК «Велби»; Проспект, 2007. 736 с.
25. Жданов Ю. Н. Лаговская Е. С. Европейское уголовное право. Перспективы развития. Москва: Междунар. отношения, 2001. 232 с.
26. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія. Харків: Одиссей, 2013. 376 с.
27. Зінченко І. О. Співучасть у злочині за кримінальним правом України та Англії: порівняльно-правовий аспект. Вісн. Нац. ун-ту «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Серія: Економ. теорія та право. № 3 (14). 2013. С. 205-216.
28. Зубкова В. И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование: монография. М.: Юрлитинформ, 2013. 328 с.
29. Иванов А. М. Корчагин А. Г. Сравнительное уголовное право: учебник / А. М. Иванов. Владивосток, 2002. 470 с.
30. Каменський Д. В. Відповідальність за економічні злочини у Сполучених Штатах Америки та Україні: порівняльно-правове дослідження: монографія/ передне слово д-ра юрид. наук, проф. О. О. Дудорова. – Київ: ВД «Дакор». 1128 с.

31. Кваліфікація окремих кримінальних правопорушень проти воєнної безпеки України : навчальний посібник / А.Є. Фоменко, О.С. Юнін, В.С. Березняк, В.В. Шаблистий та ін. Київ : Алерта, 2023. 532 с.
32. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність. Луганськ : Ред.-вид. від. Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Діденка, 2013. 560 с.
33. Києвець О.В. Визначення поняття злочину в міжнародному кримінальному праві. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. 2000. Вип. 1. С. 66-72.
34. Козаченко В. Особливості застосування арешту за Кримінально-процесуальним кодексом Федеративної Республіки Німеччина. Вісник Національної академії прокуратури України. 2014. № 1. С. 166–171.
35. Козлов А. П. Понятие преступления. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2004. 819 с.
36. Колабораційна діяльність: загальні засади кримінально-правової кваліфікації : практич. порадник / О. О. Буряк, О. І. Букреєв, Д. О. Олейніков, М. В. Членов / за заг. ред. засл. юриста України А. З. Швеця. – Харків: Право, 2022. – 98 с.
37. Красницький І.В. Кримінальна відповідальність як інститут кримінального права Франції та України: порівняльний аналіз: монографія. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2008. 232 с.
38. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 120 с.
39. Кримінальна відповідальність за втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця : монографія / І. М. Чуб ; [наук. ред. В. І. Тютюгін]. – Харків : Право, 2017. – 232 с.
40. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину : монографія / Ю. В. Калініченко. – Харків : Право, 2018. – 256 с.
41. Кримінальна відповідальність за злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування : монографія / В. Р. Філіпенко. – Харків : Право, 2023. – 328 с.
42. Кримінальна відповідальність за незаконний обіг транспортних засобів: монографія / В. М. Козак ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2022. - 207 с.
43. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-е вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2015. 528 с.
44. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. комент. у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-е вид., допов. Т.1: Загальна частина. Харків: Право, 2013. 376 с.
45. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. Одеса: Юрид. літ., 2012. 424 с.

46. Кримінальні правопорушення, що вчиняються персоналом колонії у сфері виконання покарань України: кримінологічна характеристика та заходи запобігання: монографія / [О. А. Шляховський та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Закл. вищ. освіти "Львів. ун-т бізнесу та права". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. - 562 с.

47. Кримінально-правова охорона національної безпеки України: кримінальна відповідальність за ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації : монографія / Л.М. Демидова, В.В. Назарчук ; за заг. ред. Л.М. Демидової. – Харків : Право, 2019. – 400 с.

48. Кримінально-правова охорона національної безпеки України: терористичний акт : монографія / Л. М. Демидова, О. С. Попович ; за заг. ред. Л.М. Демидової. – Харків : Право, 2021. – 400 с.

49. Кримінально-правова охорона об'єктів електронних комунікацій : монографія. – Київ : 7БЦ, 2022. 304 с.

50. Кримінально-правова охорона свободи договору: монографія / Н. О. Антонюк, О. А. Гринишин. Київ : Правова Єдність : Алерта, 2020. 246 с.

51. Кримінально-правова характеристика діяння відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків (ст. 385 КК України): [монографія] / І. О. Харь, О. І. Ольховенко ; [за заг. ред. В. К. Матвійчука] ; "Київ. ін-т інтелект. власності та права Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.". Київ : Ліра-К, 2022. 203 с.

52. Кримінально-правова характеристика діяння порушення недоторканності приватного життя (ст. 182 КК України): [монографія] / В. К. Матвійчук, В. В. Матвійчук ; Київ. ін-т інтелект. власності та права Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.". - Київ : Ліра-К, 2022. - 230 с.

53. Кримінально-правова характеристика проектування чи експлуатації споруд без систем захисту довкілля: [монографія] / [П. А. Воробей та ін.] ; Київ. ін-т інтелект. власності та права Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.". - Київ : Юрінком Інтер, 2022. - 203 с.

54. Кросс Р. Прецедент в англійском праве. Москва:Юрид. лит., 1985. 239 с.

55. Кудрявцев В. Н. Объективная сторона преступления. Москва: Юрид. лит., 1960. 244 с.

56. Лейленд Пітер. Кримінальне право: Злочин, покарання, судочинство (англійський підхід). Київ: Основи, 1996. 207 с.

57. Лень В. В. Осудність у кримінальному праві і законодавстві: монографія Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. 180 с.

58. Лихова С. Я. Кримінальна відповідальність за порушення безпеки людини за законодавством держав-учасниць Європейського Союзу : монографія. К. : Ред. журн. "Право України" ; Х. : Право, 2013. 96 с.

59. Маковецька Н.Є. Умисні вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща: юридичний аналіз складів злочинів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – Львів, 2010. – 20 с.

60. Малиновский А. А. Сравнительное правоведение в сфере уголовного права. Москва: Междунар. отношения, 2002. 375 с.

61. Махов В. Н. Уголовный процесс США (досудебные стадии): учеб. пособие. М.: ЗАО «Бизнес-школа», «Интел-Синтез», 1998. 207 с.

62. Молдован А. В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

63. Навроцький В. О. Кримінальне законодавство зарубіжних держав: питання Особливої частини: лекції. Львів: Вид. Львів. держ. ун-ту, 1999. 56 с.

64. Налуцишин В. В. Механізми вирішення проблеми тероризму: зарубіжний досвід. Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної наукової конференції «Вісімнадцяті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 25 жовтня 2019 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. С.555-557.

65. Налуцишин В. В. Принципи кримінального права держав Європейського Союзу. Матеріали Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Засади функціонування кримінальної юстиції», м. Хмельницький, 14 травня 2019 року. - Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2019. С.10-13.

66. Налуцишин В. В. Суб'єкт злочинного діяння за законодавством окремих держав Європейського Союзу. Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. 2017. № 3. С. 282-295

67. Налуцишин В.В. Правовий статус та функції прокуратури: європейський досвід. Науковий часопис «Університетські наукові записки» (Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова). № 6 (84) (2021). С. 17-27. Режим доступу : https://unz.univer.km.ua/article/view/84_17-27/pdf

68. Налуцишин В.В. Система кримінальних правопорушень за законодавством зарубіжних держав. Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної науково-практичної заочної конференції «Дев'ятнадцяті осінні юридичні читання», (м. Хмельницький, 23 жовтня 2020 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. С.505-509 (549 с.).

69. Налуцишин В.В. Контрабанда: кримінально-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №6. С. 343–347. Режим доступу : http://www.lsej.org.ua/6_2022/76.pdf

70. Налуцишин В.В., Крушинський С. А. Комп'ютерна злочинність: кримінально-правовий та кримінологічний аспект (досвід держав Європейського Союзу). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №8. С. 343–347. Режим доступу : http://lsej.org.ua/8_2022/101.pdf

71. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Види корупційних злочинів (на прикладі Французької Республіки). Науковий вісник публічного та приватного права. № 3, 2022. С.234-239. Режим доступу : <http://nvppp.in.ua/index.php/vip3-2022>

72. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Доказування в кримінальному процесі (кримінальний процес Сполученого Королівства). Науковий вісник публічного та приватного права. № 5/2023.

73. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Окремі аспекти кримінально-правової охорони економічних відносин (за законодавством держав романо-германської правової сім'ї). Науковий вісник публічного та приватного права. № 4, 2022. С.184-190. Режим доступу: <http://nvppp.in.ua/index.php/vip4-2022>

74. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Принцип правової визначеності: зарубіжний досвід для України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №11. С.559-561. Режим доступу : http://lsej.org.ua/11_2023/137.pdf

75. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Спрощений порядок досудового розслідування у кримінальному процесуальному законодавстві (досвід держав романо-германської правової сім'ї) . Наукові перспективи. № 1/2024.

76. Налуцишин Вол. В. Кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення за законодавством України та держав Європейського Союзу: монографія. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. 180 с.

77. Никифоров А. С. Юридическое лицо как субъект преступления и уголовной ответственности. Москва: ЮрИнфоР, 2003. 203 с.

78. Оксамытний В. В. Система уголовных наказаний в Англии Киев: Наук. думка, 1977. 144 с.

79. Панов М. І. Тихий В. П. Злочин, його види та стадії. Київ: Вид. дім «Промінь», 2007. 40 с.

80. Пилипенко І. В. Кримінально-правова протидія самоправству : монографія. За наук. ред. І. І. Присяжнюка. Київ: Алерта, 2021. 300 с.

81. Пономаренко Ю. А. Види наказаний по уголовному праву Украины Харьков: Финн, 2009. 344 с.

82. Пономаренко Ю. А. Штраф як вид покарання у кримінальному праві України (за результатами реформи 2011 р.) Харків: Право, 2012. 80 с.

83. Понятійний апарат кримінального права та його наукове і практичне значення = Понятійный аппарат уголовного права и его научное и практическое значение : наук. ст. / М. І. Панов. – Харків : Право, 2018. – 48 с.

84. Порівняльне правознавство : хрестоматія / уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов. Х. : Право, 2016. – 1024 с.

85. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О. Петришина. Х. : Право, 2012. – 272 с.

86. Прилуцький С. Інститут допустимості доказів у кримінальному судочинстві США та Англії: порівняльно-правовий аспект. Право України. 2014. № 10. С. 132–137.

87. Пузирьов М. С. Порівняльний аналіз виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні та зарубіжних країнах : монографія. – Київ : ВД «Дакор», 2018. – 514 с.

88. Серебренникова А. В. Крылова Н. Е., Есаков Г. А. Уголовное право зарубежных стран: учеб. пособие для вузов. Москва: Проспект, 2009. 336 с.

89. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. Київ: Атіка, 2012. 104 с.

90. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенная части: учебник / под ред. И.Д. Козочкина. Москва: Волтерс Клувер, 2010. 1056 с.

91. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенные части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. Москва: Юрайт, 2013. 1054 с.

92. Ухилення від призову за мобілізацією: узагальнення судової практики у справах щодо притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 336 Кримінального кодексу України: практичний посібник / О. В. Коротюк – К. : ОВК, 2023. – 132 с.

93. Флэтчер Дж . Основные концепции современного уголовного права / Дж. Флэтчер, А. В. Наумов. Москва: Юристь, 1998. 512 с.

94. Хавронюк М. І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія. Київ: Істина, 2005. 264 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://reyestr.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Єдиний державний реєстр судових рішень».
5. <http://court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://gp.gov.ua> – Офіційний сайт Генеральної прокуратури України.
7. <http://npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України;
8. <http://nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри кримінального права та процесу, доктор юридичних наук, професор _____ Віктор НАЛУЦИШИН
04 січня 2021 року

Доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент _____ Сергій ВОЛКОТРУБ
04 січня 2021 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри кафедри кримінального права та процесу
04 січня 2021 року, протокол № 11.

Завідувачка кафедри, докторка юридичних наук, доцентка _____ Лариса БРИЧ
04 січня 2021 року

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук, доцент _____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
04 січня 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
21 січня 2021 року, протокол № 4.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка _____ Ірина КОВТУН
21 січня 2021 року

Оновлення робочої програми:

Викладачі дисципліни:

Професор кафедри кримінального
права та процесу, доктор юридичних
наук, професор

27 серпня 2021 року _____

Віктор НАЛУЦИШИН

Доцент кафедри кримінального права
та процесу, кандидат юридичних наук,
доцент

27 серпня 2021 року _____

Сергій ВОЛКОТРУБ

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу
27 серпня 2021 року, протокол № 1__.

Завідувач кафедри _____ Л.П. Брич

27 серпня 2021 року

Оновлення робочої програми:

Викладач дисципліни

– професор кафедри кримінального права та процесу, доктор юридичних наук, професор

_____ Віктор НАЛУЦИШН

13 січня 2024 року

– доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

_____ Сергій ВОЛКОТРУБ

13 січня 2024 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу 13 січня 2024 року, протокол № 8.

Завідувач кафедри _____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

13 січня 2024 року

Обліковий обсяг оновлення – 1,02 ум.др.арк.